

SZÉPIRODALMI s ISMERETTERJESZTŐ KÉPESHETILAP.

Törs Kálmán.

Törs Kálmán.

A törhetlen munkásság, meggyőződés, nemes ambíció embere. Egyike azoknak, kik sokáig lankadatlanul, ritka kitartással, csak mint egy gépezet kereke működtek feltűnés nélkül, de nélkülözhetetlenek.

Még csak harmincöt éves s így nem veheti zokon, ha beható élet- és jellemrajzot nem közlünk róla. Született Rima-Brezón, a szép Gömörben. Atyja, széles műveltségű, nagyszívű lelkipásztora volt a községnek. Tőle örökölte Kálmán az apostoli szelidséget s az erélyt. Első kiképeztetését Rimaszombatban nyerte. Innét Késmárkra vitte atyja német szóra. Ugy itt, mint amott folyvást kitűnt tanulótársai között s kitűnt különösen ama szorgalma, s fényes jövőt jósoló tehetsége által, melylyel a magyar irodalmat művelte. Mint késmárki diák, lelke volt az önképző körnek; irt verseket, melyek miatt tanulótársai, s tanárai nem győzték magasztalni. „A legnagyobb magyar“ halálára irt költeménye tágabb körben is méltó feltűnést keltett.

Késmárkról Pestre jött, s mint anyi más, jurista lett. Szorgalommal tanult s az ügyvédi vizsgát is kitűnő sikerrel tette le, ámde, hiába, kevés ember tudja összegyeztetni az apellatot Apollóval. Nem volt barátja a pörlekedésnek, kivéven ama magvas polemikát, melyek tollából itt ott megjelentek.

Tanult és dolgozott. Egyik névtelenje lett azon irodalmi csoportnak, melynek a kenyérkeresés is ambíció, mert ezen ambíciót egy másik táplálja. Irt verset, novellát, ismertető cikkeket vegyest. Majd Jókai felfedezte benne a politikust s a „Hon“-hoz szerződtette. Itt — munka közben — megnyílt tehetségének egy másik ere, a gazdag forrású humor, a kedély patakja. Éveken át szerkesztette az „Üstökös“-t; s bokros elfoglaltsága miatt még ráért kedélyes tárcá csevegésekkel, politikai cikkekkel foglalkozni. Sőt pihenésként lefordított több külföldi jeles regényt, drámát stb. A magyar közönség egyik kedvenc hetilapjának a Vasárnapi Ujságnak is rendületlen dolgozótársa már évek sora óta.

1872-ben nőül vette Sziglietink egyik leányát, Arankát, kivel boldog frigyben él s csak az képez felleget családi életének egén, hogy szíve szerettei, bájos gyermekei egymás után estek áldozatul az öldöklő dyphtheritisnek.

Hiába munkálkodott azonban szörényen, hiába kereste mindazt, a mi feltűnő, több választó kerület tisztelte meg már bizalmával. A legközelebbi választáson be is jutott a honatyák közé. És pedig az ország egyik legnagyobb, legvagyonosabb városát, Szentest képviseli. Pártállására nézve különbözik e sorok írójától, de aki megvan győződve, hogy Törsnek elve: az ellenzék tükör, melyben a kormány meglássa: ha tiszta-e a képe:“ elve, hogy: „ha ellenzék nem lenne, pénzért kellene szerezni.“ Bárhol legyen Törs Kálmán célja csak nemes, munkálkodása üdvös lehet. Mi még sokat várunk tőle.

A társaságban kedves, szeretetreméltó vonzó modorával biztosítja magának a vonzalmat. K. - y - s.

A bércek nefelejtse.

(Beszély.)

Magyarfy Ferenctől.

(Folytatás.)

Ekkor a leány arcára nézett, s aztán lehajtottá fejét keblére, és reszketett karjai közt. Kis idő múlva ziháló kebelével sutgó hangon mondá:

„Oh! gróf ur! miért ijesztett meg így?“ — „Hogyan! hát te ismersz engem angyal?“ — mondá hirtelen a gróf. — „Igen! már többször láttam önt vadászni!“ — felelé reszkető, gyenge hangon a leány. — „Oh mondja csak kedvesem! mi a neved?“ — Kérlek

szépen!“ — és forró csókot nyomot ajkára. A leány ez édesen esdő szavakra a csókot akaratlan, s öntudatlan viszonozta, aztán még jobban reszkető hangon sugta: „Nefelejts!“ és egy erős, sebes rántással, kiszakította magát karjaiból, s pár pillanat múlva már eltűnt a fekete sziklák között. — Oromy gróf, pár pillanatig bámult utána s aztán felé szaladt; de nem ismerte jól a hegy minden részét, s ezen a részén épen nem volt jártas, ez pedig a legjárhatatlanabb volt, s a sziklaszálak árnyai miatt sötét, s még nem is nézett anyira az utjára, mint a leány felé — s egy szikladarabon átbukott, fejét veszélyesen megütvén, felsém tudott kelni egyhamar. De szerelme erősebb volt fájdalománál! Kinja közben sem feledte: hogy szaladnia kell utána, ha látni és ismerni akarja! azért összeszedte magát, megtapogatta fejét, s azt szerencséjére megóvta a vérzéstől uyuszt-kalpagja, — felkelt és nézett minden felé; de az éjjel vándorának, már nyomát se találta. — Átkutatta az egész hegyet, kétszer-háromszor; kutatót egész reggelig, s még híréte se lelte! Hajnalkor, leverten, hazafelé indult, s retteget a gondolattól: hogy nem fogja látni a jövő holdtöltéig, s gondolkodott: „vajon mit mondott azzal a „nefelejts“-essel? — azt e? hogy: el ne felejtis! vagy a neve „Nefelejts?“ — s végre is a nevének hitte.

Ez éj után minden éjjel felment a hegy csucára, s minden éjjel leverten, ment kastélyába vissza; — a leánynak se híréte se hamvát nem találta.

A következő holdtöltekor kecsgetőbb reménnyel ment a Pietroszára, és ismét régi helyét foglalta el a szikla mellett, az árnyékba lapulva; — s reménye nem csalta meg. Ismét látta szembe jöni, s elhatározta magában: hogyha most megfogja, erősebben tartja, és követni fogja mindenhova.

Nefelejts megállt a régi helyén és többször körül nézett, s imádkozása közben is széttekintgetett ovatosan; — aztán ismét felvette lantját és dalolt, játszott szomorubban mint a multkor. — A gróf alig várta, hogy megzendüljön a lant, melynek zengése közben észrevétlenebbül csuszhatott mellé, — s megindult, de a harmadik szikladarabnál az árnyékban valami tárgyba akadt keze, mely abban a pillanatban hirtelen felrepült, és kísértetiesen huhogva messzeszállt. A bagoly felrezenésén megijedt s felkapta fejét a szikla mellől. A szárnycsattogásra és a huhogásra Nefelejts is figyelmes lett, odanézett s meglátta a gróf felkapott fejét; — azonnal felugrott és szaladni akart, de a gróf felegyenesedett, reá nézett és szomorú, esdő hangon mondá: „Oh! ne kínozz! imádozt Nefelejts! — Nefelejts! Nefelejts! Oh ne szaladj előlem! Oh ne ölj meg engem!“ — E fájdalomosan kiejtett kérésre, a leány megállt és kezével maradást intett a grófnak, s kipirult arccal lihegve mondá: „Jól van! de hát ígérje meg ott helyben! — ahol áll! hogy nekem engedelmessédni fog aztán! — megteszi ellenvetés nélkül, amire kéni fogom!“ — „Ígérem! egyetlenem“. Ekkor Nefelejts pár lépést tett feléje, — megállt és oldalt fordult; a gróf pedig mellé szökött és karjaiba zárta, s pár percig a csókok élvezésének adta magát, aztán leültek, s kis vártatva kérdé tőle: — „Oh mond kedvesem! miért jársz ide ilyenkor? s hol lakol?“ — Nefelejts vállára hajtá fejét s fájó hangon mondá: — „Oh! ne kérdje azt kérem! — Miért is fárad anyira értem? Mi célja lehet velem? Ön-ön gróf! — s én! — egyszerű szegény leány vagyok!“ — s ez utósó szavaknál csendesen zokogott. „Ne félj! ne sirj kedvesem! Te az enyém leszel! Én nagyon szeretlek! — Nélküled nem élhetek! Ugye? — ugye te is nagyon szeretsz?“ — Nefelejts megfogta kezét, és szoritotta; melynek miből sokkal érezhetőbben értette az „igent“ a gróf, mint a pusztá szavakból; és jobban zokogott mint előbb, de e zokogás már nem csupán a fájdalomé volt. „Most hát kérlek, légy nyílt, s fedd fel előttem ezt a titkot mely

az egész környék előtt, olyan csodálatossá tesz! — Légy nyílt és ne sirj! Esküszöm! enyém leszesz! ha nem vagy nemes is! Nekem senkim sincs! ki szerelmemben gátolna! vagy gátolhatna!

Nefelejts e szavaira még hangosabban kezdett sirni s könyeivel áztatta a gróf arcát; — aztán erőt vett magán, felállt, s a gróf is felállt utána, félvén, hogy ismét elszökik, kezét fogva tartotta.

Ekkor térdeire ereszkedett, átkulcsolta karjaival a gróf tédeit, s magához szorítván, kitérő szenvedélylyel mondá: „Szeretem! szdretem! imádom önt! De oh! kérem ne kívánja még egyszer! hogy feleljek kérdéseire; mert ha többször is kívánja! nem tudom megtagadni, s akkor vétkezem! — Épen ez az! amiben engedelmeskedni kértem önt! — Ugye? nem kívánja drága Árpád?

A gróf karjaiba emelte a könyezve esdő leányt, s egy darabig nem is tudta kérni, de aztán így szólalt meg esengve:

— Istenem! istenem! én nem értelek, édes Nefelejts! Miért nem szabad tudnom lakásodat, s hogy miért jársz ide? — Ha azt nem mondod is meg, hogy miért jársz ide holdtöltekor? csak azt mond meg hol lakol? — mert még azt nem tudom, egy percig sincs nyugalmam! — „Drága Árpád oh! kérem! ne haragudjék! Lakásomat épen nem tudathatom! Azt megmondom, miért járok ide holdtöltekor! — azért: mert atyám kívánja, hogy imádkozzam érette itt ezen a helyen! ez időben!“ „S te neked atyád is van?“ — vágott szavába meglepetve a gróf. — „Igen!“ — Istenem de hát mért is nem tudhatom én lakástokat? Oh! kedvesem! hogy lehessen én nyugodt ennélkül? — sóhajtozott busan a gróf, s lehajtá fejét Nefelejts vállára. — „Ne szomorkodjék! meg fogja tudni! csak még ma nem mondhatom! Jőjön ide holnap! délelőtt, vagy délután! aztán, minden nap jöhet! s mindennap ölelhet! s egyszerre aztán — majdcsak megmondhatom!“ — A gróf a vigasztaló szavakra könnyebben érezte magát, s enyelegve mondá: „No jól van! kedveském. Eljövök minden nap! De hát most már tegezz! szólj csak így: — „szeretlek kedvesem!“ — „Szeretlek kedvesem! — ismételé remegő hangon Nefelejts. — „De hát! most már isten veled! — távoznom kell! Menj erre! haza felé édes Árpád! — s ujjával nyugot felé mutatván megcsókolta s elvált tőle keletnek tartva. — A gróf észrevette merre megy, s pár száz lépésnyire vissza se nézve ment a kijelölt uton, s aztán a sziklák között lebukott, gyorsan és vigyázva Nefelejts elé került, ki gondolatokba merülve lehajtott fővel, lassan ballagott a hegyoldal meredek sziklaszálas része felé, s ott egy sziklaszálon megállt és fürkészve körül nézett, de nem látott senkit — s a szikláról leugrott és eltűnt. A gróf négyszékláb gyorsan szaladt a sziklákon át, a rejtélyes helyhez, s pár pillanatig vizsgálta. — A szikla alatt egy négyszögölnyi nagyságu meder volt, körülvéve mind a négy oldalán szikla-fallal, melyek közül a legmagasabbik az volt, a melyről leugrott; és ugyane falról, még gyenge lábu embertől is, könnyen járható, természet-csinálta lépcső vezetett le a sziklaür ölébe, melynek egy keskeny utját jobbra látta kanyarodni, — s ovatosan lement, benézett a keskeny utba, s azt öt-hat lépés hosszúnak, és a sziklás hegyoldalba ütközőnek látta, hogy a keskeny ut mintha csak egy sziklaszálat megkerülne, még keskenyebben, balra kanyarodik a hegy gyomrába. Befordult, s e keskeny alagutat már csak három lépés hosszúnak látta, s a végén gömbölydeden tágasabbnak, honnan már semerre sem látott utat, csak a meszes, porhanyós, természet csinálta szikla-boltozatot. Megüt-között csalatkozásán, s már leverten kifelé akart fordulni, s fordulása neszébe, úgy képzelte, mintha valami emberi hang is vegyült volna! Megállt, újra az ut vége felé fordult, s mivel már ide nem jutott a hold fénye, gondolta, hogy a sötétben nem vette jól ki az üreget

és egy gyufaszálat kabátja ujján ovatosan, zajtalan, meggyújtott; s az ut végén, ajtóalaku repedést látott, — s az ajtó alakat a többi sziklafaltól beljebb látta állni, s kövecses, messzes anyagját, ember-csinálta mesterséges összerakásnak képzelte. Oda tartotta fülét a repedéshez, s mintha ismét tompa, földből jövő emberi hangot hallott volna. Eközben gyufája kialudt, s a repedésen át, alig észrevehetően, halvány világ sugárzott ki, s az ellenkező sziklafalra, sápadt fényvel, egy cérnaszál vékony csikot rajzolt, — s a csikot látván, meggyőződött, hogy itt a lakása. Egy ideig töprenkedett: vajon bemen-e? De észébe jutott az engedelmesség-fogadás, s lemondott a bemenetelről, — de azért vágyakozott a titkos lakás belsejébe, észrevétlen bepillantani s ujját a repedés közé dugván, lassan ovatosan feszítette, — s az ajtó alaku kőlap, igen könnyen hirtelen és nesztelen, oly messze csuszott oldalvást, hogy akár be is férhetett volna, — s ismét egy háromlépés hosszú utat látott, mely világos volt, s a végén jobban kanyarodott, és benne senkit sem látott. — A kíváncsiság sarkalta, s nesztelen, hullámzó vérrel a kanyarulat-hoz mászott, s ott lesunyta magát a szöglet mellé, bámult és figyelt. — Előtte egy tágas sziklaüreg terjedt el, melyben egy ládát pillantott meg, mely en két tányér, kanál és kés volt, a tányérokon fél barna kenyér. A láda mellett, száraz fűből vetett, medve-bőrrel letakart ágy volt, melyen egy hosszú ősz szakállu, és hosszú őszhaju, de azért nem nagyon öregnek látszó, sápadt, sovány, beteg ember feküdt, kinek feje Nefelejts ölébe volt hajtván, a beteg férfi ágyával szemben, egy másik ágy volt, szintén száraz fűvekből, s medve-bőrökkel takarva; ez ágy mellett egy vén, de szép és izmos zerge feküdt, s rágcsált valamin. A két ágy között a falon, pár szegen ruháneműek lógtak s alattuk a földön egy vizeskancsó állt és a beteg feje fölött még egy közönséges fából összeüttött kereszt egészítette ki a titkos lakás butorzatát. Mindezeket lopva, futva végig nézett, s aztán visszatért az öreg arcára, s jobban figyelvén azt, úgy tetszett neki, mintha valaha látta volna.

(Vége következik.)

Egy leánykának.

I.

Szép vagy leányka, tiszta lelkedet
Nem illeté még vétkes indulat.
Ép ily nemesnek, jónak képzeled
Azt, mit e csillogó világ mutat.

Szivedben boldogság, öröm honol; —
Ezek kísérik ifju éltedet...
Szelid szemedben gondtalan mosoly...
... Oh, a világot még nem ismered! —

Ne higj szavának! Vesd meg csábjait!
Hamar kialszik, hajh, e tünde fény,
Mely most mindent ígérvé elvakít:
S koldussá lész, kikacagott szegény!

II.

Egyedül árván elhagyatva
Jársz az élet hullámos tengerén;
Ezernyi vésszel kelve harcra,
S tanulva azt, hogy itt a bűn: erény

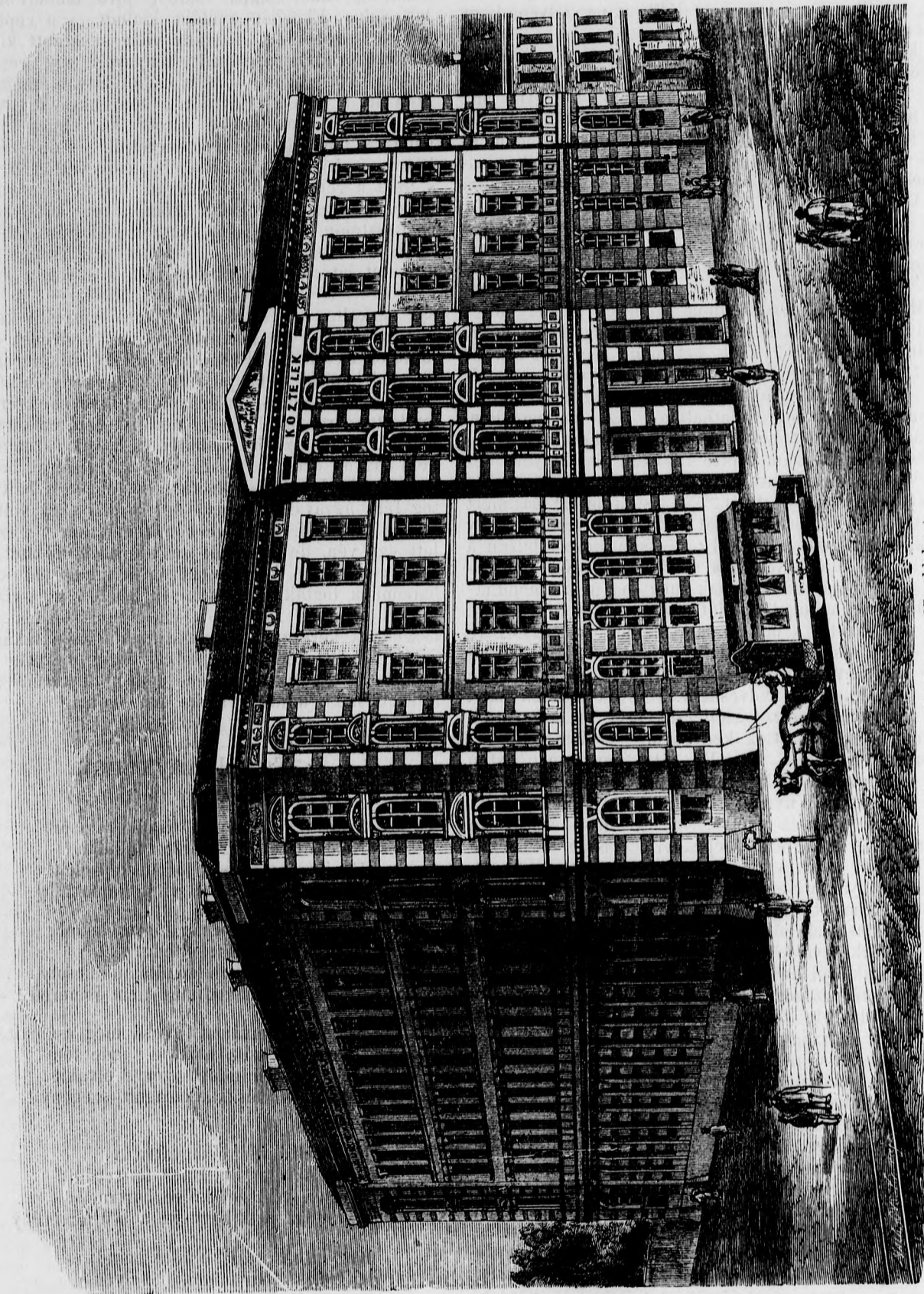
Kegyetlen önző keblűek mind,
A kik elődbe jönnek e helyen.
Az elveszett, kit egy megérint
Közülök! — Ah, itt minden idegen.

S te, a ki ártatlan szelid vagy,
Oly tiszta, minővé isten lehelt,
Köztük jársz... a sors átka ily nagy!
A földi bűn közt élni: végzeted! —

III.

Szép vagy: Kebled magasztos érzemények
Laka, hova nem hathat árny soha;
Min látható az alkotó kezének
Tökélyt teremtő áldásos nyoma!

S im a világ, mely ostromolva zajlott
Körülteled a míg meghódítva vélt:
Gunyos kacajjal hagyja el a harcot;
S elítél téged, mint balga lényt.

Köztelek. (Szövege a 87. oldal on)

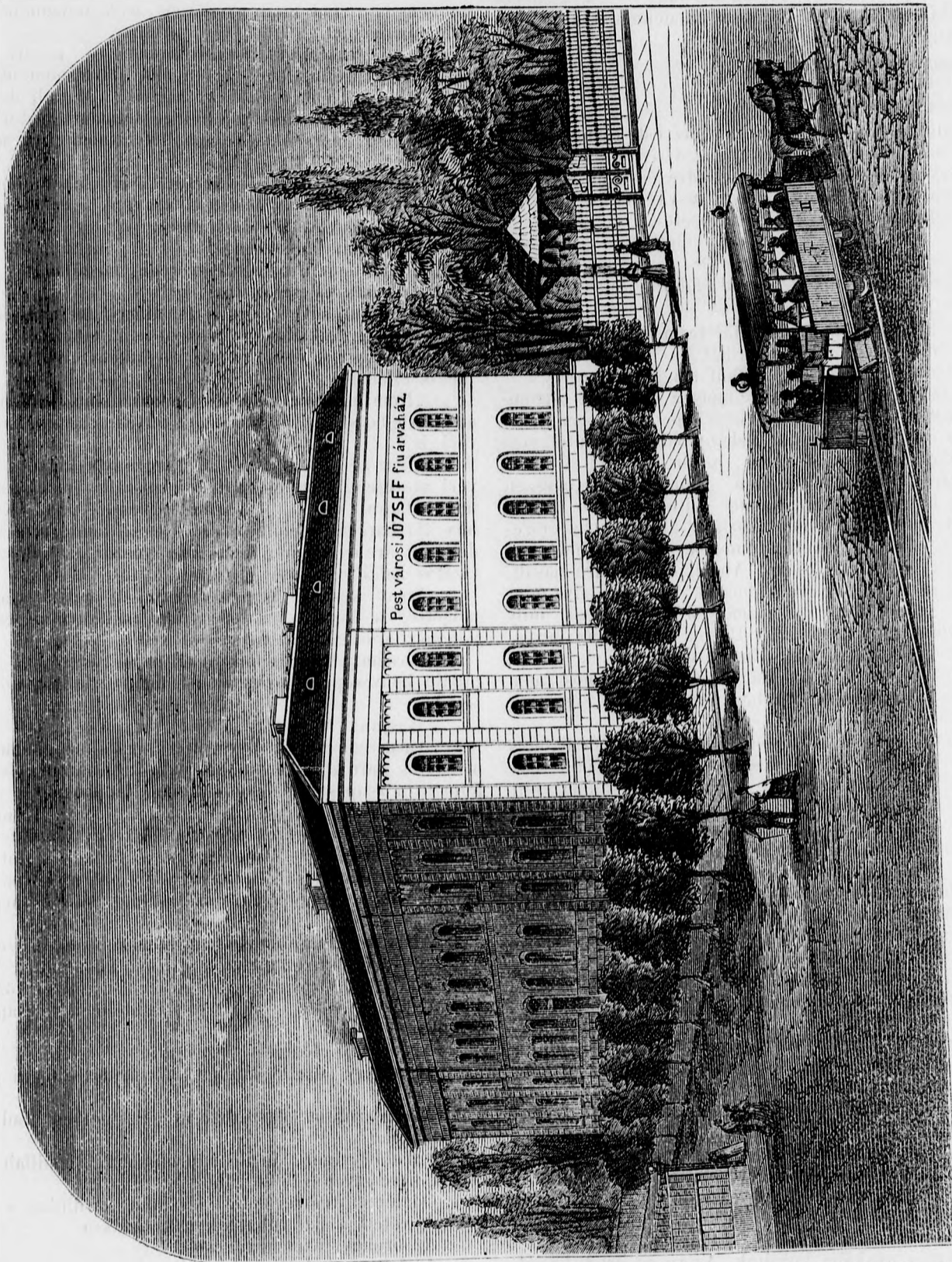
Szeretsz! — De ah szerelmed égi szikra,
Mit lángra nem gyújt földi gondolat:
Mely a szivekből a nemest kiirtja
S melyért egy élet-üdv az áldozat!

Kacagd ki a világ e törpeségét. ¶
Mint egykoron kacagtad csábjait.
— Elorozni tud csak, — vissza adni semmit.
Az élet erre hajh, jól megtanít!

Fölénk egy új világnak fénye áradt.
Nem álnok ez; — és kettőnké csupán!
Áldása lesz ez a kedves magánynak,
Hol megpihensz a küzdelem után.

S míg egy leend a két szív vágya, kedve,
S szerelmi csók gyullad az ajkodon:

„Te hű vitézem, menj el, menj most mindjárt, a
haza szent ügye nem enged halasztást; alázd meg ma-
gad. Ha észrevesznek, gondolj honodra, leveletem
semmisítsd meg, s aztán ki a karddal előtted fog állani
az ellen. S ha utósó sóhajod után a paradicsomban
lész, akkor emlékezzél ránk, kiket Allah azzal bünte-
tett, hogy itt kell elvesznünk, a vallásunkért dicsően

A József-ii-arvahnáz. (Szövege a 87. oldalon.)

A boldogság közt el lesz feledve
A szenvedés, a bu s a fájdalom! VASVÁRI FER.

Az utósó csillag.

(Vége.)

A lelkesült vezér kirántá kardját, szemei szikrá-
kat szórtak s megragadá a tiszt kezét.

vérzőknek, diestelen, gyalázatos éhhalállal “ Arcán tük-
röződéek rettentő felindulása, szemei kitágultak; egy ideig
mintegy érzéketlenül nézett a levegőbe, aztán meg-
ragadá kardját s egy kétségbeesett mozdulattal ketté
töré azt. Felindulása helyét emésztő bánat foglalta el.
Fejét lecsüggeszté.

Abdalláh e rendkívüli ember előtt állt ő imádtá

parancsnokot, mint egész serege, melylyel dicsőséget és csapást egyaránt megosztott; enyi fájdalmat nem néz-hete nyugodtan.

Fejét büszkén emel fel s az elhatározás hangján kiáltá:

„Itt előtted esküszöm musir, vagy elviszem leveled Stambulba s addig ostromlom a szultánt, míg a felmentő sereget meg nem küldi, vagy — s melléből mély sóhaj emelkedett, — vagy elleneim csapásai alatt halok meg.“

Ozman áhitattal tevő utána:

„Ugy segítsen Allah!“

Abdallah elhagyta a sátort . . .

Amint a nap lenyugodott s az est komoly fekete ruhába öltözteté a környéket, a Grivica faláról egy sötét alak ereszkedett le, s a földre érve megállt, fájdalmas pillantással fordult vissza a vár felé s aztán az erődtől ellenkező oldal felé eltávozott . . .

* * *

Mikor Abdallah az erőd faláról lebecsátkozott már este volt.

Sötét köpeny fődte athletai termetét, övében csak tört hordott, még görbe kardját is odaerősíté, hogy így minden alkalmatlanság nélkül magával vihesse.

Sietett át a térségen, mely a vár s az ostromgyűrű közt elterült; sietett, hogy még az éj beálltával elérhesse az ellen táborát. Nehány világitó pontot vett észre, töle meglehetősen távol; az őrtüzek voltak azok, melyek átpislogtak a sötét éjen. Nem sokára egészen közel ért hozzájuk. Egy halmon álltak egyenlő távolra egymástól, lassankint kibontakoztak körülük az őrszemek sötét alakjai, fekete tömegek, amint a hidegben melegedtek a tüzek körül. Abdallah a földre hasalt, aztán lassan kúszott előre a bokrok közt óvakodva minden zajtól, nehogy elárulja magát. Jól értette ő, mily fontos küldetése, tudta, hogy Plevna sorsa ügyességétől, hogy kezében tarja imádott vezérének sorsát, kiért százszor is kész volna meghalni, de most nem halála kívántatott, sőt életben maradásától függött a plevnai hősök élete is.

Lassan kúszott a földön, átment az előőrsökön s egy sötét tömeget látott maga előtt. Az előőrsi tiszt sátra volt. Ki akarta kerülni. Épen a sátor ajtaja előtt surrant el, midőn abból a tiszt kilépett. Abdallah összeresztent, lélegzete elállt, a borzasztó kétség közt mintegy megmerevültek tagjai. Ez volt árulója. A tiszt észrevette őt, megállt s az örök után kiáltott. Abdallah helyzete borzasztó volt. Egy percre nem tudta, hogy mit tegyen, hanem amint maga előtt látta a veszélyt, ismét visszatért szilárdsága, fölemelkedett s érces hangon szólítá meg a váratlanul jöttet.

„Gyáva, mit kiáltasz? látod egyedül vagyok. A katona nem ijed meg ellenségétől.“

Az orosz megállt.

„Torkodra forrjon e káromlás áruló; — kiáltá haraggal, — ki hát azzal a karddal, hogy lásd, nem gyáva ellennel van dolgod.“

Kirántá kardját, a cserkesz ugyanezt tevő; egymásra rohantak.

A kardok megsördültek, de egyszerre megállt mind a kettő, fegyvereiket leeresztették s csodálkozó pillantással álltak szemközt egymásnak.

„Abdallah!“

„Testvérem!“

S egymás nyakába borultak. Aztán az orosz karját testvérébe fűzve vezeté azt sátorába. Ott egymás mellé ültek; Abdallah szomoruan csüggeszté le fejét.

„Mily különös találkozás bátyám — kiáltá a tiszt örömmel — te itt a mi táborunkban? Ennek okát nem vagyok képes felfogni?“

„Nem is fogod soha megtudni.“ Felelé a cserkesz

komolyan. „De térjünk másra. Hogy kerültél te ide ellenségeink közé?“

„Hallgass meg bátyám Csakugyan különös ez az én sorsom. Emlékszel, mikor szabadságunkért ti az ellennel küzdöttetek, én még nem vehettem részt e dicső harcban. Az oroszok nagy száma legyőzött titeket s házunkra törtek. Én mint gyermek futottam előlük, de utólértek, magukkal vittek s katonává képeztek. Oh, te nem képzeled, mily nehezen esik nekem barátaim ellen harcolni.“

„Ne fecsegjünk tovább öcsém — vágott közbe Abdallah türelmetlenül — engeddd folytatnom utamat.“

„Mit? Te már elakarsz hagyni? Maradj legalább ez éjjel még, itt nincs mit félned felfedeztetéstől.“

„Nem maradok. Nekem folytatnom kell utamat. Bocsáss.“

„Nem bocsáthatlak bátyám. Nem lehet elmenned. Mi mint katonák ellenségek vagyunk; én a cárnak esküdtem hűséget. Te foglyom vagy.“

„Ugy hát harcoljunk!“

„S te nem irtóznál testvéredet megölni?“

„Hazánk üdve kívánja úgy!“

„Hazánk üdve — szólt fájdalmas, merengő hangon a tiszt — hazánk üdve? Nekem nincs hazám, elhagytam azt. Szörnyű sors!! Én a próféta hive vagyok, s mégis ellensége.“

„Nem akarlak rábeszélteni a zászlódhoz való hűtlenségre. De bocsáss. Hisz hazámért kérlek, s az én hazám a tied is.“

„Igaz . . . igaz . . . Óh borzasztó kétség! Testvéri szeretetem azt mondja bocsássalak, oh bocsátlak, menj utadra, de . . . áruló legyek-e? . . . Katonához illő harcban elesni az szerencse lenne rám nézve, de mint áruló a hóhér keze által veszni el, oh az gyalázatos halál.“

Arcát kezeibe temeté. Abdallah meghatottan állt mögötte, a kemény katona tudta méltányolni testvére jellemzilárdságát. Vállaira tevő kezét.

„Öcsém, határozzunk — hangja reszketett, szempilláin könnyesepek rezegtek — határozzunk, a kötelesség hi

„Vivjunk!“

Amaz göresösen zokogott, aztán megkeményíté magát és kardját kirántva a cserkeszre rontott. Abdallah felfogta a csapást. A sátor közepén fellobogott a tűz, s kísérteties világitást a harcoló testvérekre önté. Künn zaj hallatszott. A testvérek párbaja közt egyszerre felnyílt az ajtó s abban a szolgálatot tevő őrnagy jelent meg egy szakasz katonával. Szokása volt éjenként sorba járni az előőrsöket, hogy azok szolgálaton létéről meggyőződjék.

Abdallah elhalványodott. A plevnai hősökre, azok vezérére gondolt s szíve vérzett a szörnyű fájdalomtól. Aztán eszébe jutottak Ozman szavai. A levelet a sátor közepén lobogó tűzbe veté s mélyzva szemlélte a felcsapkodó lángokat.

Az őrnagy előlépett.

„Hadnagy adja át kardját! Az árulót elfogni kötelességem!“

A megszólított összeresztent. Szemeiben vad tűz lobbant fel.

„Áruló? Igen, áruló a prófétáért. Bismillah! azt hiszed keresztényen rabszolgához beszélsz?“

Odalépett testvéréhez, kiránták kardjukat s egymásnak vetett vállal rohantak a katonákra.

Az őrnagy tüzet parancsolt.

A két testvér egymást átölelve hullott a földre. Abdallah végsóhajában tagolá:

„Megesküdtem neked . . .

. . . Allah kegyelme legyen veled Ozman.“

A z ü s t ö k ö s t e m e t é s e .

Plevna sűrű ködbe volt burkolva. A csillagok nem ragyogtak. A hold nem világított. Minden feketébe öltözött a félhold gyászára

Ozman a sötétség védelme alatt indult utósó csatájára.

Az oroszán nem adhatja meg magát a sakálokknak, hanem harcolni akar a roppant tömeggel, nem dicsőségért, nem menekülésért, hanem a becsületes halálért; ő küzdeni akar, hogy a lázadók meggyászolják őt saját halottjaikban, melyeket temetésére halotti pompájának vitt magával.

Ozman kirontott.

Katonái éhesek, ruhátlanok, egyetlen fegyverük a kard, s mégis diadalkiáltással indultak az óriás ellen, hogy utoljára még összemérhessék kardjaikat azokkal, kik mindig megfutottak a hősök elől, mert élükön a rettegett oroszánt látták, kit Allah haragjában a lázadók ellen küldött.

Ők küzdöttek.

Hisz nem félhettek. Ott volt élükön vezérük, s ahol ő van, lehetetlen, hogy az ottomán seregek legyőzessenek. Ozman fegyverei nagyobb tűzben is voltak már, s ő mégis diadalra segíté katonáit; az igaz ügy harcosainak diadalmaskodni kell a haramiák fölött. S csakugyan úgy látszik, a sors könyvében az volt írva, hogy a rémítő ellen a vezér nevére megfusson a kis csapat előtt, de

Ozman golyótól találva ájultan hanyatlott le lováról.

Mit? Tehát Allah megengedte, hogy kardja porba hulljon az ellen előtt?

Allah megengedte ezt. Az ő akarata volt, hogy így történjék.

Plevna hőse porba hanyatlott. Az oroszán a sakálok fogságába esett.

Az utósó csillag leáldozott

. Szegény Törökország, szegény Magyarországnak fog-e még valaha tündökölni csillagotok??

VARSÁNYI ÁKOS.

Iréhez.

Bár soh'se láttalak volna!
Nem lennék oly szerencsétlen.
Nem lenne oly boldogtalan,
Oly hányatott az én éltém!

Mint a patak, mely medrében
Nyugodtan folydogál tova, . . .
Tomboló vihar nem érte,
Az én kebelemet soha.

S most mint az ár, mely elhagyja,
Régi utját, régi medrét,
S mint szökött vad, rettegéssel
Tölti el az ember lelkét:

Olyan vagyok mostan én is
Mióta láttalak téged,
Oh ha látnád, mit érzek,
Hogy mit szenvedek én érted!

BADINYI LAJOS.

Részletek Budapestből.

(Képekkel a 84. 85. 88 és 89. oldalakon.)

Bizony nagyon megváltozott a főváros képe azóta, hogy Gvadányi József generalis Zajtay István uramat ide küldte, ahol ezelőtt harminc-negyven évvel vadkacsa

vadászatokat tartottak. ott a lánchid mellett, a Ferenc-József-rakparton. ma paloták diszelegnek; az ősi Duna mentén új utca keletkezett 3—4 emeletes palotákból; a terekről eltűntek a fakorlátok; pompás Napoleon-stylü pagoda emelkedik az Erzsébet téren, a Józseftért József nádor, a főváros ujjáteremtőjének bronz szobra ékíti; aszfalt járdán robognak a kocsik; aranyos veretű házak árnyékában sétálhat a közönség.

Nagyon, de nagyon sok változott a főváros térképén az utósó évtizedben is. Az alkotmányos aera, az emancipatio, a vállalkozási kedv élesztése. Andrássy gróf kedvenc eszméje: a bulevardok, a körutak, s az a remény, hogy a főváros emporiuma lesz a Keletet a Nyugattal összekötő kereskedelemnek. Nem ok nélkül mondá Napoleon (a veres hereg) néhány év előtt itt jártában, hogy Budapest valóságos amerikai város, mely rohamosan épül, paloták mellett kunyhókat ölelvén fel, a nagy keretbe. És nem is volt pár év előtt neveléses az öreg Bernát Gazsi bácsi nagy mondása. Egy vidéki ember panaszkodott neki arról a csodáról, hogy ha valakit megcsip a pusztán egy szunyog, akkorára nő a dagadás három nap alatt, mint egy téglá. — „Mi az ahhoz képest, mondá Gazsi bácsi, hogy ha Pesten egy tégla csip meg egy szunyog, három hónap alatt három emeletet ház nő belőle.“

Mai képeink részleteket adnak a fővárosból. Csak egy kaptuk ki is sok közül minden válogatás nélkül. Mindamellet a ratióval tettük.

Az egyik épület a humanitás temploma. Ez a „József fi-á r v a há z,“ az üllői ut vége felé. Pompás fasorral szegélyezett téres helyen áll az egyszerűségében is méltóságos épület, mely arra van hivatva, hogy az apátlan, anyátlan árvákat magába fogadja. Innét járnak a fiuk iskolába. A főváros nagylelkűsége gondoskodik róla, hogy megmentessenek a társadalomnak. Mint egyik k ü l v á r o s á b a n levő épület joggal köti le a járókelők figyelmét.

A második épület, melynek hű rajzát képünk adja a „Köztelek.“ Ez is az üllői uton van, de már nagyobb szabásu, mint amaz. Városi tulajdon. Ebben van az állandó gazdasági kiállítás. Ez néha a kézi munka ipar temploma. Ez az épület hangzik minden három évben egyszer a kortes-zajtól, mert a Ferencváros itt választ képviselőt.

Harmadik képünk csak részben való még. Tükrözi pedig a világ legszebb folyamát, az ő Dunát a Clark Ádám világhírű művével, a lánchiddal, melylyel a „legnagyobb magyar“ is megörökíti nevét; tükrözi a királyi palotát, mely ott komolykodik az ormon, körülvéve tündéri fekvésű kertekkel. A királyi palotától — melynél méltóságosabb uralkodói lak nincs a kontinensen — jobbra áll a Sándor-palota, hol most a miniszterelnökség van; madárlattávbán huzódnak egymás mellett a várszínház, a főhadparancsnokság stb.

Az ezüsthabu Duna innenső oldala a Ferenc József tér. Ezen eddigelé csak a Lloyd-épület (balra, hol most az országos szabadelvü párt klubja van) a magy. tud. Akadémia felel meg a valóságnak. A többi még terv. De oly terv, mely bizonyára megvalósul, Hol ő felsége, a király lovas szobra áll, azon a helyen volt a koronázási domb. Jobbra-balra dicsőink emlékoszlopai fognak emelkedni. A parkirozás már nagy részt megtörtént. A Széchenyi és Eötvös szobrok már munkában vannak; Deák Ferenc szobrára máris együtt van 130 ezer forint.

Szökőkutak, gyönyörű liget, a pázsit kertészet csodái fogják kiegészíteni a tér pompáját. Azt hiszszük jó szolgálatot tettünk olvasóinknak, hogy megloptuk a jövőt s közöltük a tervet.

—Y—S.

A Ferenc Józseftér e a budavári látkép. (Szövege a 87. oldalon)

HÖLGY-ROVAT

E rovatunkat minél változatosabbá óhajtván tenni, felkérjük t. olvasóinkat, hogy a háztartás, valamint a nők munkakörébe vágó utasításaikkal, közleményeikkel lapunk e részét gazdagítani sziveskedjenek!

Mindennemű megbízásokat szívesen elfogadunk s pontosan s díjtalanul teljesíti e rovat vezetője, szellemes divattudósítóink, Arabella k. a. — A megbízásokat kérjük ARABELLA név alatt a szerkesztőséghez címezni.

Divatképünk mag yarázata.

Arabella kisasszony divattudósításához a kép későn érkezvén, azt pótlólag hozzuk.

Az első alak: fiatal chinai hölgy; a máso-

A hét története.

(A nagyváros nyomora.)

Az utcákon alá és fel ügyelegni, s figyelemmel kísérsni a járó-kelő, a sürgő forgó embereket, ezt a tarka

Fichu-köpeny, spanyol csipkéből.

dik: pierrot; a harmadik: lepke; a negyedik: figaro s az ötödik: fiatal apród VII. Károly idejéből
Fichu-köpeny, spanyol csipkéből. A főre, vagy a nyak körül vetve, a színházból vagy hangversenyből hazamenet; gombostűvel foglaltatik egybe.

hangyabolyt, nem érdektelen időtöltés, különösen írókra és művészekre nézve, a kik annak hasznát is vehetik. A tárcaíró különösen utalva van e semmittevő naplopásra, mely azouban reá nézve munka és tanulmány, s így haszon,

Ha az ember tanulmányául használja fel az ügyel-

gést, különös megfigyelő képességre tesz szert, s oly dolgokat és vonásokat tanul megkülönböztetni, melyek a felületes szemlélők előtt rejtve maradnak.

Az embereket tudvalevőleg két nagy részre lehet osztani. Olyanokra, kiknek biztos és rendszeres jövedelmük van, és olyanokra, a kik csak mától holnapra élnek, s keresetüket a pillanat szerencséje fokozza vagy apasztja. Ez utóbbiak számtalan osztályra oszlanak, a szerint, a mint működésük és foglalkozásuk jutalmát több vagy

kat, vagy éjjeli tartózkodási helyeiket odahagyják, még csak sejtellemmel sem bírnak a felől, ha vajon oda éjszakára ismét visszatérhetnek-e? A kik soha sem bizonyosak a felől, ha vajon éhségüket a nap folyamában lesz-e mivel enyhíteniök?

Még ezek nem koldusok, nem is tolvajok, legalább nem föltétlenül csalók. Ezek csak az utcák vadjai, kik mint a madarak, hulladékokból élnek, s azt értékesítik, a mit mások mint használhatlant dobnak el.

Az első alak: fiatal chinai hölgy; a második: pierrot; a harmadik: lepke; a negyedik: figaro s a ötödik: fiatal apród VII. Károly idejéből.

kevesebb alappal bíró hozzávetéssel némileg még is kitehet számítani. Sokan vannak azonban olyanok is kiknek keresete semmi számítási alappal nem bír s egyedül a véletlen szeszélyétől függ.

De még ez nem a legalantabb fokozat. Vannak emberek, kik a keresetre még valószínűséggel sem számíthatnak, s kik midőn jó szerencsét próbálni lakásu-

Emberök, kik úgy kutatják az utcákon a szerencsét, mint valamely elvesztett tárgyat, s bár joguk semmi reményre sincs a mohamedánok végzethitével várják a jó szerencse adományát.

Ezeknek kereseti kut forrása: az utcák hulladécai.

Eldobott s.ivarvégek, rongy, papir, ételhulladék,

csont, forgács rájuk nézve mind értékesíthető tárgyak. Felkutatják, összeszedik és elárulják. Kinek? hol és mi célokra? Ki tudja mily „iparcikkben“ juttatják vissza az első fogyasztók kezei közé!?

Anyi tény, hogy valaki megveszi tőlük, mert ime élnek, naponkint ott látjuk őket az utcákon ögyelegni. Ruházatuk rongy, arcuk ólomszinű, s elvadult tekintetük mint valami élő szemrehányás, rémülettel és iszonyattal tölt el mindenkit, kinek szeme véletlenül rájuk téved.

Hol élnek, hol halnak meg? Ezt nem tudja senki, még az utcatisztítók és rendőrszolgák sem, kik őket a kórházakba vagy az utcáról egyenesen a halottkamarába szállítják. Egy dolog felől bizonyosak, eltemetik őket. Többet a mai társadalom nem tud értük tenni.

És csodálatos! Az emberiség ez elveszett része, a „szemét-faj“ nem az ugynevezett népes munkásszótályból nyeri ujoncait. A nép fiai dologhoz vannak szokva, mert nekik a kenyérért már gyermekkorukban munkálkodniuk kell, s ha tunyák vagy munkaképtelenek, akkor lopnak, rabolnak vagy koldulnak, — de ily élet elviselésére képtelenek.

E szerencsétlenek legtöbb esetben jó családok elvetemedettjei s valaha jobb napokat látott, kétes existenciák fokról-fokra alásüllyedt nyomorultjai, kik dolgozni nem akarnak, de talán nem is képesek többé, koldulni büszkékké vagy dacosak, a lopásra vagy rablásra pedig erélytelenek és gyávák. Félik a törvényt, nem anyira a rájuk váró börtönért, mint inkább azért, mert befogatva vallaniok kellene; meg kellene mondaniok rég eldobott neveiket, számot kellene adniok szomorú élettörténetük lefolyásáról.

Pedig ők mindennek felett csak ezt akarják felejtetni, ezen emlékektől akarnak menekülni. Ezért rejtőzködnék a piszokba és szemébe. Meghalni gyávák.

Szívük gyűlöléssel, daccal és keserőséggel van tele. Nem magukban, a társadalomban keresik nyomorúságaik okát, és gyűlölik azt. Ha oly gyávák nem lennének, boszújukban irtózatot dologokra volnának képesek. Hanem azért így is megboszulják magukat. Ők szülik meg és ők terjesztik szét a lázt, a ragályt, s a vizok és lég megfertőztetéséből eredő nyavalyákat.

A törvény nem tehet rájuk kezét, mert bünt nem követnek el.

De hát a társadalom nem találna módot rá, hogy ellenükben védhesse magát?

Philadelphiában arra a gondolatra jöttek, hogy oly menedékházakat alkossanak, melyekben mindenki a ki jelentkezik, azonnal fölvetelre talál, s oly mérsékelt munkáért, melyre ereje vagy képessége van, teljes és tisztességes ellátásban részesül.

Eleinte kevesen jelentkeztek. Kiderült, hogy azért, mert a jelentkezők kényszerítve voltak neveiket megmondani és ugyanazonosságukat igazolni.

Midőn e föltételt megszüntették, a menhelyek azonnal megteltek, s a jól berendezett munkástelep nem csak kikereste kiadásait, de még mint nyereszkes vállalkozás is hasznosnak bizonyult.

Nem volna-e lehetséges ily jótékony intézeteket nálunk is állítani?

Nem hiszem, hogy a világon volna város, melynek erre nagyobb szüksége volna, mint épen Budapestnek!
Vén krónikás.

MOZAIK.

A pestisről. Moltke „Üeber Zustände und Begebenheiten in der Türkei“ című leveleiben az 1837-iki konstantinápolyi fekete halálról rendkívül érdekesen ír. „A pestis, mondja a híres ítábornok, eddig még titok: oly talány az, mely életébe kerül annak, ki azt megfejtteni merészelné. Így járt egy fiatal német orvos, ki Konstantinápolyban egy hónapon át minden kigondol-

ható kísérletet megtett, hogy kipuholja a járványt; végre török gőzfürdőbe ment, egy pestis-beteg mellé feküdt és huszonnégy óra alatt meghalt. A pestis behozható ugyan Európába, de mint a százéves tapasztalás a vesztegzárak felállítására óta bizonyítja, itt sohasem keletkezhetik. Kétséget sem szenved, hogy a pestis már a pusztára érintés által ragad. A betegség mégis csak bizonyos fokig ragályos. Az európaiak pestis-kórházában Perában régóta él egy katolikus lelkész, a ki nemcsak az egyház vigasztalásaiban részesíti a betegeket, hanem megfogja, átöltözteti, ápolja, eltemeti őket. E derék ember erős, egészséges, és bevallom, hogy bátor; valóban vallásos megadását hősiebbnek tartom, mint egyéb ünnepeket felejtetni; a lelkész azt hiszi, hogy kora ifjúságában ő is pestis-beteg volt, de be van bizonyítva, hogy az nem őv meg az ismételt megbetegedéstől. A legtöbb megbetegedési eset vásárolt tárgyaktól ered. Ócska ruháktól és pamutcikkekeltől, melyeket a zsidók árulnak. Én az ez évi nagy pestis ideje alatt, (a legnagyobb, mely egy negyed század óta itt dühöngött,) egész napokon át járkáltam a város és a külvárosok legszűkebb zugában, benn voltam a kórházakban, álltam haldoklók és halottak mellett és abban a meggyőződésben vagyok, hogy igen kis veszélynek tettem ki magamat. A nagy arkánum a tisztaság; mihelyt hazaérkeztem, tetőtől talpig fehérneműt és ruhát váltottam, a ruhákat azután egész éjjelen át nyitott ablakra függesztve. Hogy menyire óv meg a legegyszerűbb elővigyázat, az is bizonyítja, hogy mily kevés európai hal meg a pestisben. Századok óta, midőn dragománok, tolmácsok naponkint érintkeznek a törökökkel, csak egy példa van arra, hogy egyszóval dragomán megkapta a pestist. Az idegen nem kerülhet el, hogy ne üljön arra a divánra, melyen előtte egy rongyos dervis ült; pipálnia kell a török csibukjából a ki semmiféle óvintézkedéseket sem tesz, és mégis száz eset között kilencvenkilenc egészséges marad. Nem messze innen kórházat rendeztek be a pestis katonák számára. A helyőrség zászlóaljnak csaknem két harmada meghalt Akárhányszor találkoztam katonákkal, kik társukat temették el, azután a halotti leplet vállukra vetve, énekelve haza ballagtak. Ott megosztoszkodnak az elhalt hagyatékán és vigán vették fel ruháit, melyek a legnagyobb valószínűség szerint három nap alatt biztos halált hoztak rájuk. A borzasztó halandóság, a naponkint megújuló példák a ragályosság ezer bizonyítéka nem ingathatja meg az emberek hitét; „Alah Kerim“ (isten irgalmas) és a kismet (a végzet) nem kerülhet el.“

— **Megszökött esküdt.** Nürnbergben történt a következő komikus eset egy esküdttszéki tárgyaláson. Az esküdttek már kimondták a verdiktet s a törvényszék visszavonult tanácskozássra. Midőn a bírák visszajöttek s az elnök az ítéletet épen ki akarta hirdetni, észre vették, hogy az esküdttek padján már csak 11 esküdt van — a 12-ik eltűnt. Némi kérdezősködés után kiderült, hogy a hiányzó esküdt kijelentette, mikép neki mennie kell, mivel különben lemarad a Fürthbe induló vonatról. Az elnök rögtön utána küld a szökvénynek minden rendelkezés alatt álló rendőrt és fogdmeget; míg azonban ezek oda jártak, a törvényszék és a közönség türelme ugyan próbára volt téve, mert már este fél 8 óra elmúlt. Végre visszajött az esküdt, a rendőrök már a cupéból szállították ki, s úgy hozták vissza.

Virilis kutyák. A himkutyákért, ezentul kettős adót kell fizetni, minek folytán a „virilis ebek“ sárga bárcákkal lesznek ellátva, megkülönböztetésül a nőstényektől, melyek fehér bárcákat fognak viselni. Ezenkívül bizonyos „nemesi rangfokozat“ is lesz a kutyák közt; másféle bárcát kapnak a luxusból tartott ebek, — melyeket talán „diszkutyák“-nak lenne jó nevezni, — s ismét másfélét a „parasztok“: a házőrző kutyák.

Andris gazda töprengései a nagy politikáról.

Tegnap és tegnapelőtt érdekes és ugyancsak zajos ülése volt a képviselőháznak. Hogyisne! a 100 milliómos kölcsön ügyét tárgyalták, s aztán ki értene az e-féléhez jobban, miut a nagy pipájú, kevés dohányú ellenzék. Itt aztán már kényelmesen mozog, csakugy dobálhatja a milliomokat és kiabálhatja ország világ előtt, hogy az ország tönkre jut, mivel bizonyára jó szolgálatot (?) tesz hitelünknek. Megis mondta az ellenzéknek Szapáry gróf pénzügyminiszter, hogy ha már támadni akar minden áron, támadja az ő személyét, de ne az ország hitelét. Ez aztán emberséges szép mondás volt, de nem használt semmit. A határőrvidéki és temesvári fapénzt, családi vasutak építését sat, elfeledett szélsőbal szövetkezett a habarék-párttal és Lónyay gróffal, azért, hogy megbuktassa a kormányt. Persze szerinte csak Lónyay gróf menthetné ki az országot a pénzügyi nyomorúságokból.

Szélsőbal atyámfiai ezzel azt akarják, hogy a ki főzte az egye is meg a kását, vagy pedig nagy ellenszenvükben a Tisza-kormány iránt, még azt is örömebb tünnék, hogy az országot még nagyobb nyomorúságra juttassák, vagy végkép tönkre tegyék, Effélét nem örömezt teszek ugyan föl magyar emberről, de nagy szomorúságomra minden jel arra mutat, hogy így van a dolog. Ez pedig igazán szomorú.

S aztán ezek az emberek [merészelnek szemrehányást teüni, nézetváltoztatás miatt, kik most szövetségre lépnek azzal az emberrel, kire évekkal ezelőtt kigyótbékát kiáltottak, azért, mert nyomorúságra juttatta az országot, s ettől várják most a megmentést.

Különben mind a két ülés hőse Eötvös Károly volt. Hogyisne, hát miért lenne ötvös, ha nem

értene a harangöntéshez, legalább anyira mint a hajdú.

Beszélt is ám összeviszsza mindent, csak a tárgyról szólott édes-keveset, amivel bizonyára nagy tudományosságának adta bizonyosságát.

Mikor elvégezte a széltőbal valamint a habarék-párt férfiai is siettek kezet szoritni a nagy emberrel.

Hogy ne volna nagy ember, mikor régi mameluk-ságából kivetközve, (mert akkor voltak ám még csak igazi mamelukok a Lónyay, meg a Bittó uralkodása alatt) most egyszerre olyan mokrává törpült, hogy akár a párisi kommün emberei is megirigyelnék, ha nem szánák bánnák bünciket, melyeket hazájuk irányában elkövettek.

Aztán nagyszerű volt a két napi gyűlésen az is, hogy mikor a kormány arra hivatkozott, hogy az ország jelen válságos állapotát a volt kormányok készítették elő, aminthogy igaz is, hogy zudultak fel onnan tullel; persze előbb azok, kik leginkább érdekelve voltak, a tizenhárom próbás hajdani mamelukok, mert hát a volt kormányok nem építették családi vasutakat, nem pazaroltak milliókat a vámház sat. építésére; nem csinálták a határőrvidéki és temesvári fa-üzleteket, s ha igen, fátyolt a multra, mert a jelszó most az, hogy meg kell buktatni T i s z a Kálmánt.

Aztán jöhet az özönviz.

Ezt mind értem én az én paraszt eszemmel, de azt már mélyen sajnálom, hogy azok a derék, jóra való hazafiak ott a szélső padokon, ilyen mis-más dolgot is lelkükre vesznek, csakhogy megbuktassanak egy olyan embert akinek arculata nekik nem tetszik.

A „Pesti Napló“ ebből az alkalomból jeles számító-nak bizonyult: nem csoda, hiszen a Lónyayt! tanulta.

Azt jósolta ugyanis, hogy, már most bizonyosra vehetjük a kormány bukását, mert az utolsó szavazásnál már csak tiz (10) szavazattöbbsége volt, pedig nyolc miniszter és három államtitkár szavazott.

Megnyugtatás.

Egy lakománál felszolgáló pincér megbotlik és kiönti az ételt egy nő drága ruhájára.

A nő emiatt nagy zajt csap.

— Asszonyom, — csendesíti a pincér, — legyen nyugodt hiszen maradt még elég leves a konyhában.

A tulysuly.

Két jó barát bucsuzik a vasuti váróteremben.

— Hidd el, — szól a távozó — egy mázsával nehezebb a szívem, hogy töled válnom kell.

— Kérlek, — feleli a másik, — ne mond oly hangosan, mert utóbb még uuegfizettetik veled a tulterhet.

Modern.

Egy urnó szakácsnét fogad.
 — Tíz forint fizetést kap havonként, — így szól hozzá.
 — Jól van asszonyom, előbb azonban engedjen meg egy kérdést. Ön személyesen jár-e a piacra.
 — Mikor beteg nem vagyok
 — S ön, asszonyom, nagyon viruló színben van. Ily körülmények közt tizenöt forintnál alább nem állhatok be.

Indok.

X. urnak házbérét fölemelte a háziur négyszáz forinttal.
 — Uram — panaszkodik a lakó — ön tudja, hogy eddig is sokat fizettem. . . .
 — De hiszen ön most örökölt . . .

Amilyen a szolgálat, olyan a fizetés.

Jó vásárt csinált a cigány, tehát ebédre elment a nagy vendéglőbe. Itt azonban sok lévén a vendég, a cigánynyal egyik pincér sem törődött.

A moré megunván a dolgot, elkiáltja magát :
 — Fizetek !

Rögtön előugrott a szolgálatrakész főpincér
 — Leves, hus, főzselék, pecsenye, meg tésta és egy itese bor — szól a cigány.
 — Egy forint huszonnyolc krajcár, — viszonzá a pincér.

A cigány erre kivesz zsebéből egy ezüst tallért, s azt az asztalon magpöngetve, így szól :

— Én azs ételnek csak s a g á t kaptam ; ezért a pizsnek a h a u g j á v a l fizetek.

Minden körülmény között.

Kérünk engedélyt arra, hogy ő fensége látogatásának tiszteletére kertü ünnepélyt rendezhessünk. — szól a küldöttség szónoka.

— Szívesen, — viszonzá a rendőri tisztviselő — azonban ő fensége valószínűleg nem is jövend hozzánk.

— Nem tesz semmit ; akkor megtartjuk az ünnepélyt annak öröme, hogy nem jött el

Biztos jelenség.

A Irtál a bárónak, hogy fizesse meg tartozását ?

B Igen, még pedig igen sürgetőleg.

A Mit válaszolt ?

B Eddig még semmit, de a válasz minden percben megérkezhetik.

Ebben a pillanatban belép a levélhordó s átnyújtja a címeres pecsétü levelet.

A egy pillantást vet a címíratra : „Nagyságos Steiner Leibteig urnak.”

B Nagyságos ? Waih gesrien, akkor nem fizet.

Hidegvér.

Két tolvaj lép be az ablakon, s átkutat minden szekrényt. A s z o b a ú r fölébred, s a két tolvajt észrevéve így gondolkozik :

— Ezek a szamarak éjjel akarnak valamit találni, ott, a hol én nappal sem találok s e m m i t.

Pecsületes tolvaj.

Háziaszony : Szégyelje magát, még csak nyolc napja van nálam s már meglop !

Szolgálo : Kérem, nagyságos asszony, örömost elhalasztottam volna, de tisztán lehetetlen volt.

Az igazság.

Börtönlelkész : Beszélje el nekem eddigi élettörténetét s mondja meg őszintén, mi hozta tulajdonképen a börtönbe ?

R a b : Egy csendőr, főtisztelendő úr

Apellata.

Egy kis szerény lólopásért álltak a cigányok a törvényszék előtt.

Biz azokat elítélték két esztendei jobb erkölcsstanulásra nehéz vasban.

Mikor az ítéletüket kihirdették, az elnök tudtukra adá, hogy ha az ítéletet terhelőnek találják, szabadságukban áll azt felbevezni.

— De bizs inkább lejebbezszük ! lejebbezszük ! kiáltának a cigányok megrémülve.

Az első foghuzás.

— Hát hogy sikerült az első foghuzás ?

— Nagyon jól. Én benne törtem a patiens fogát az első rántásra, hanem ő aztán u y pofonütött, hogy kiesett az enyéméből kettő.

A legbölcsebb.

Tanár : No fiam ! hány bölc volt az ó-korban ?

Tanuló. Hét.

Tanár. Melyik volt a legkitünőbb ?

Tanuló. A hetedik.

Tanár. Már megint oly vad feleleteket ad ?

Tanuló. Igen ! mert a hetediknek nem volt párja.

A l k u.

— Hogy ez a posztó ? kérdé egy nagyothalló asz szonyság a kereskedősegédétől.

— Hét forint

— Tizenhét ! ? Mit gondol ? anyit nem adok, de tizenhárom adok érte.

— Hisz hetet mondtam, szól a segéd hangosabban.

— Vagy ugy ? no hát akkor adok érte hármát.

Vándorszínész.

Az épen ebédnél ülő nótárius urhoz benyit egy vándor az ajtón e szavakkal :

— Vándorló színész vagyok, társulatomat elhagyván, más társulathoz akarok szegődni . . .

— Mi közünk hozzá ! szakítá félbe haragosan a nótárius, ki nem szerette ha edél közben zavarták.

— Hát tensuram ! . . . ha egy kis utraivalóval segitenének ?

— Dolgozzék maga is, mint mink ! rivalt rá még mérgesebben a nótárius.

— Se késem se kanalam hozzá !

Amerikai lelkesülés.

Egy hírneves táncosnő a múlt hó elején New-Yorkba utazott. Hogy mentől többet beszéltesen magáról, elvitte magával kocsiját és lovait is. Első föllépte rendkívüli lelkesedést keltett. Kitapsolták legalább huszszor. Bokréták, koszorúk, bankjegyek, bonbons-dobozok stb. hulltak a szinpadra.

A táncosnő magánkívül volt örömeiben, mely még fokozódott, midőn kocsiba szállás alkalmával nagy sokaságot látott özönlenni hintója körül. Tisztelői kifogták a lovakat s a kocsit úgy huzták a szállodáig, melyben az ünnepeket lakott.

Másnap a kitüntetett táncosnő sétakocsizást akart tenni a fővárosban.

— Asszonyom — mondá fejét vakarva a kocsis — bajos lesz lovakat szereznem.

— Hogyan? Hát nincsenek-e neked saját lovaim? Két ily pompás állat! Z. herceg ajándéka.

— Asszonyom ön tudja, hogy tegnap kifogták őket.

A táncosnő büszkén mosolygott, tegnapi diadalaira gondolva.

— Nos aztán? Legalább nincs miért irigyelnem Elslér Fannyt. Ha az ő kocsiját philadelphiai gentlemanok huzták, úgy az enyémet new-yorki gentlemanok vontatták.

— Igen — mondá a kocsis — csak hogy azok a gentlemanok, kik kifogták a lovakat . . .

— Nos?

— Elfelejtették azokat visszaadni.

A „Család Lapja“ 2. és 3. számában közölt talányok megfejtése a következő:

A 2. s z á m b ó l.

A számrejtvénye:

„Édes a méz, de édesebb,
Egy szép leány karjain
Andalogni s láng csókjait
Izlelgetni ajkain.“

A jutalmat **Smigalay Róza** urhölgy nyerte.

A sakk-talányé:

„A számüzött keservesen
Jár halmidon ó bus Várna
Keserv s bánat nélkül itten
Halmaidon hisz ki járna.
De keblét mi bú s gond nyomja
Nem a multnak fájdalomja
Hiszen ő azt mit könyezze
Ami fáj a multban messze.“

A jutalmat **Szabady Irma** kisasszony nyerte.

A 3. s z á m b ó l:

A sakk-talányé:

„Suhogva, mint az esti szél
Mély gödréből a vitéz kél.
Mint halvány köd, holdvilágnál
Mohács terén, tétova száll —
Néz a pásztor, keresztet vet
Kiált a hív kувasz után
A tűz mellé heveredik
Mult időről töprékedik.“

A jutalmat **Kubinyi Hermine** urhölgy nyerte.

A szótag-talányé: „M a g y a r - A n g o l.“

A jutalmat **Bocz Laura** urhölgy nyerte.

A szótalányoké: 1. „Per.“ 2. „Mari.“

Helyes megfejtéseket ezekenkívül következő t. olvasóink küldtek be:

Ambrózy Jusztna, Antal Mariska.

Bakats-Kolozsváry Ida, Bakats Blanka, Balajthy Ilona, Bocz Laura, Boronkay testvérek, Bors-Mérey Mariska, Braun Regina s Etelka, Bognár Teréz, Bene-Koszovics Mari, Bódis Eszter, Burányi Erzsike és Juliska

Csorba Margit, Czibel Mariska, Csiky Etelka, Csergő Vencelné — Novák Margit, Csapó R. Zsuzsanna.

Együd-Jakabfalvy Irma, Ember-Rátz Emma, Eöry-Pósta Mariska

Fedák Róza, Fodor Jánosné, Fronhoffer Fanni, Fülöp Paulina, Földváry Klára, Fülöp Ilona, Frank Ilona.

Goldstein Fáni, Gregus Józsefné, Gruber Emilia, Gyarmaty Etelka, Gyulay Sándorné, Giber Mariska, Goldstein Mina.

Henter-Eröss Irma, Huszágh Irma, Halász-Takó Irén.

Juhász Róza.

Kaszás Sarolta, Kállay Anna, Koháry Lajosné, Kohn Adolfné, Kompoth-Török Emma, Korody Anna, Középesy Anna, Krausz Fanni, Kerekés Nina, Kovács-Bartha Erzsébet, Kónya Berta, Kaiser Mariska és Franciska, Kamplér Dávidné, Kohn Katica, Koháry Lajosné, Kovács Józsefné, Kubinyi Hermine, Kunosi Franciska, Keményfi Kata, Kövessy Irma.

Ligethy Julia, Libertini Ilona, Ligethy-Kertészffy Mária.

Marmorstein Elenóra, Muháros Mária, Magasházy Fülöpné, Markovich Ottmárné, Mezey Teréz, Méray Ida, Mészáros Ilona, Mika Vilma, Mojzer Eleonóra.

Nagy Lászlóné, Nagy Pálné, Neustádl Regina, Nizsalovszky Anna, Nagy Luiza.

Parlagi Etta, Péchy Gáborné, Polák Mária, Pankotay E., Papp Józsefné, Péchy-Lázár Emma.

Rosta-Csapó Zsuzsanna

Schulcz-Kovács Berta, Schultheisz Hermine, Smigalay Róza, Stadtrukerné-Tóth Emilia, Szemán Mariska, Szőke Jánosné, Steiner Hermine, Simon Vilma, Szabady Irma

Tilkovszky Irma.

Ujszivy Ilona s Irma, Uszkay Károlyné.

Vecsey Irma.

Zsiga Józsefné.

Back József, Bódis István, Bús Lajos, Boros István.

Chernel György, Csigi Vince, Czechner László.

Dobribán Antal, Dux Ármin

Fried Béla, Farkas Károly, Fuchs Farkas, Fónyi Árpád.

Halbrohr Ignác, Hartmann Nándor.

Jékly Károly.

Kauda József, Kiss Lajos, Kohn Adolf, Kovács Béla, Kohn Samu, Kövessy Károly, Komáromy Kristóf, Kosztolányi Dávid, Körmeny Mihály.

Lipthay József.

Mendelényi Ede, Mészöly Ambrus, Mocsáry Sándor, Millian Antal.

Navratil Ede, Nagy Albert.

Pillitz Mór, Potyondy Ferenc, Plenczner Jakab, Prófét Lajos, Patona József, Polgár József, Prédli Antal.

Reichel Rezső, Rakosinyi Antal, Ros Emánuel

Schlesinger Benő, Schönfeld Miksa, Szűcs Zsigmond, Szanyó István, Stipán István, Strauber Samu.

Takács László, Tömösváry János.

Üttő Mihály.

Udvarnok István, Uray József.

Wilhelm Soma, Veisz Vilmos, ifj. Wákár István.

Zloczky Döme.

Sakktalány.

Lóugrás szerint megfejtendő.
Griell Gyulától.

ként	vá-	tan,	en-	S mit	vél	zed	is	ve-	lop	hogy	zat
vagy	mi	ön-	Ha	mos-	nek	sed,	ni	ér-	szá-	ked-	kot
gyat	ad-	ért	nem	lasz	mos-	még	gát	Meg-	ven-	te-	percz,
a	so-	csak,	rigy,	me-	jo-	rab-	ni	is	ja	csó-	szik
na,	ér,	lyet	csók-	de	mé-	to-	kat	Csak	vágy	S jön	rem
ha!	De	i-	zi	ád;	lyen	lág	Mint	ja-	kot	al-	va,
ha	lop-	Ha	ő	az	ha,	zet	csó-	s nem	őr-	Nem	ád,
lem,	Dó-	csók,	Leg-	ád,	vi-	i-	zi	csók	cás	ad-	ha
va	min-	nem	a	desb	desb	hogy	dur	szem	ér-	s re-	há-
ci	re-	é-	É-	ad:	Am	les-	a	azt,	ha	csók	kot
den	el-	des	jos.	ju	szed;	de	lő-	A	des	zas-	rá
sze-	La-	szom-	ve-	é-	ke	fél	É-	ság,	dik	csó	a

A helyesen megfejtők közt 100 db. csinos névjegyet sorso-
lunk ki.

Számrejtvény.

N a g y E m m á t ó l.

3. 5. 4. Finom vásznat s olajat ad,
10. 6. 2. Mindennapos az asztalon,
6. 2. 3. Ki csak így van, az nem
halad,
8. 9. 7. A víz lakója,
6. 7. 2. 14. 10. Mindnyájan ezek vagyunk.
13. 14. 15. 12. Dávid játszott rajta,
7. 4. 8. 4. 10. Akkor mondjuk, mikor ko-
pognak az ajtón,
8. 4. 10. 1. 15. Az igazságosak voltak
ennyien.
8. 9. 7. 6. 7. Kevés ember nem fél ettől,
8.9.7.8.9.10.11.12.13.14. 5. Ilyen csak a lélek,
5. 4. 13. 13. 9. Egy női név.
10. 4. 2. 2. Leghíresebb schweizi ijász,
1. 12. 1. 7. Egy női név.
1. 12. 1. 7. 1. Leghíresebb hun vezér,
14. 13. 12. 11. Azsiának egy hegysége,
10. 11. 10. 11. Kis gyermektől sokat
hallod,
8. 6. 7. 9. Az Istennek mondjuk sokat,
1.—15. Csiky Gergely jeles műve.

A helyesen megfejtők közt díszkötésű könyvet sor-
solunk ki.

Szótag-talány.

J u h á s z K á r o l y t ó l.

A következő 9 szótagból: ra, ka, a, rén, tát, sza,
tu, rad, i,

négy szó képzendő, és pedig:

1. A legmagasabb s legérdekesebb magyar hegység.

2. Női név.

3. Szudánban a fellatád országa.

(Haussa) fővárosa.

4. Magyarországi sz. kir. város.

A kezdőbetűk felülről lefelé olvasva egy magyar-
országi folyót, a végbetűk alulról fölfelé szintén egy más
magyar folyót adnak.

A helyesen megfejtők közt érdekes regényt sorso-
lunk ki.

Szerkesztői üzenetek.

Böszörményi urnak. Budapest. Megküldjük a lapot
mind a tizenegynek, de kérjük önt sziveskedjék megkérni őket,
hogy a 16 frt 50 krt reklamálják meg a postán, mert hozzánk
nem érkezett, valamint az előfizetők nevei sem közöltettek velünk
s így legjobb akaratunk mellett sem küldhettük meg eddig la-
punkat. Fogadja ön köszönetünket a közleményért. — **Sio.** Bu-
dapest. Csinos gondolat. Közlendjük. — **P. J.** urnak, Még csak
gyöngye szárnypróbálgatás, de ez ne csigessze el. — **K. V.** Va-
dász. Köszönettel vesszük mindig. A küldöttet felhasználjuk. —
N. J. Budapest. Nagyon szomorú kép, minden vigasztaló háttér
nélkül. — **S. Zs.** Rad. Becses ajánlatát szívesen fogadjuk. —
Z. Sz. Zs. Felhasználjuk. — **K. J.** Alkalmilag felhasználandjuk.
— **V. J. K.** Szt. Márton. Rendben van. Fogadja szíves üdvözle-
tünket. — **R. F. G. K.** Sarló. Kérnénk annak szíves megjelölé-
sét, melyik kötetből hiányzanak az illető lapok. — **R. S. Tr.**
Szecsőd. Az elmaradt ivatek megküldjük. — **P. M.** Zilah. Köszö-
net szíves elismerésért. A küldeményeket alkalmilag felhasználand-
juk. — **B. E. J.** Közölni fogjuk. További becses küldeményeit is
köszönettel vesszük. — **K. B.** Léva. Jól összehajtvá az ivatek tel-
jesen összeillenek. Különb a kérdéses három ivatek megküldtük. —
M. O.-né Köszönettel vettük. Felhasználjuk. **Cs. L.** Sort ker-
tünk reájuk. — **D. F.** Mihelyt a sajtó alul kikerül, mert az egész
regényt újra nyomatjuk, azonnal megküldendjük az illető ivatek. —
F. P. K. N.-Becserek. Meg sem indult. **A. G.** A sakktalányt
köszönettel vettük. Közlendjük.

A többi beküldött kéziratokról jövő számunkban.

HETI NAPTÁR.

J a n u á r h ó.

Római-katholikus		Protestans	Görög-orosz	
9	Vasárnap . . .	Apollonia sz.	Hetv. v.	28 Hetv. v.
10	Hétfő	Skolasztika	Skolaszt.	29 Ignác vt. pk.
11	Kedd	Viktoria sz. D.	Frozina	30 Ipoly, Vaz., J.
12	Szerda	Elnlália sz. vt.	Eulália	31 Czirus és Ján.
13	Csütörtök . . .	Katalin sz.	Kasztor	1 Febr. Tr.
14	Péntek	Bálint áld. vt.	Bálint	2 Kriszt. bem.
15	Szombat	Faustus, Jov. v.	Fauszt, J.	3 Simeon, Anna

⊕ Holdtölte 7-én 2 óra 58 perckor reggel.
 ⊙ Utolsó negyed 13-án 8 óra 10 perckor este.
 ⊕ Ujhold 21-én 5 óra 19 perckor reggel.

TARTALOM: Törs Kálmán. (Képpel.) — A bércek nefelejtse (Beszély.) — Egy leánykának. (Vers.) — Az utolsó csillag. (Vége.) — Irénhez. (Vers) — Hölgyrovat. (Képekkel.) — Humor. — Megfejtők nevei. — Talányok. — Szerkesztői üzenetek. — Mellékleten egy iv regény. — Borítékon. A hét ujdonságai.

A HÉT UJDONSÁGAI.

* **A Kisfaludy-társaság.** A Kisfaludy-társaság folyó évi február 9-diki harmincadik közülésének tárgyai: 1. Lukács Móric elnök megnyitó beszéde. 2. Gregus Ágost titkár jelentése a társaság lefolyt évről. 3. Szigligeti Ede emlékezete, Gyulai Páltól. 3. Szép-élet, költemény, Szász Károlytól 5. Monsieur Polydor, egy ismeretlen fejezet a Hunyadiak történetéből, Ágai Adolftól. 6. A lakatosok, irodalmi mese, Greguss Ágosttól. 7. Beöthy Zsolt másod titkár jelentése az 1878-ik évi két pályázat eredményéről, 8. Az új jutalmak kihirdetése. 9. Elnöki zárszó.

A Kisfaludy-társaság február 9-dikén következő jutalmakat hirdet: 1. Széptani jutalom. Kiántatik, másodizben a magyar regény története. Jutalma 100 arany. Benyújtási határideje 1879, december 31-ike. A pályamunkák idegen kézzel, tisztán és olvashatólag másolva, bekötve. lapozva, a szerző valódi nevét rejtő, lepecsételt, jelmondatos levél kíséretében, a fent kitett határidőig a társaság titkárához küldendők.

Megjegyzendő, hogy a versenyző munkák közül csak az nyerhet jutalmat, mely nem csupán aránylag jobb a többinél, hanem a melynek önálló bece is van.

II. Költői jutalom. 50 arany utólagos jutalomban részesül a legjobb egyszersmind önálló becsü költői elbeszélés, mely 1879-ban vagy 1880-ban, akár önállóan, akár folyóiratban vagy gyűjteményben, első ízben megjelen. Lehet akár vig, akár komoly, s kisebb vagy nagyobb terjedelmű. Kívánatos, hogy a szerzők ez idő alatt, legkésőbb pedig 1880 december 31-ikéig műveiket a társaság titkárához küldjék be, habár valamely mű be nem küldése ezt a jutalomból ki nem zárja. Kelt Budapesten a Kisfaludy-társaság 1879-ik évi február hó 2-ik napján tartott üléséből. Greguss Ágost titkár. A Kisfaludy-társaság vagyona 1878 december 31-én. 1. Értékpapirban 35,200 frt, 2. Kivül fekvő alapítványokban, 15,370 frt, 3. Készpénzben, 5472 frt, összesen 56,042 frt.

* **A képző művészeti társulat** igazgató választmányának volt elnöke Ráth György visszalépése alkalmából zárjelentést terjesztett elő, melyből a következő adatokat közöljük: A folyamatban volt fontosabb tárgyalásokat eredményteljesen befejezte s a műcsarnok megnyitása óta a lefolyt év szép eredményeket mutat fel. A társulat épülőfélben lévő első emeleti, jelesül a zeneakadémia helyiségei s a legfelsőbb emeletben állított atelier iránti bérszerződés 6 évre meg-

kötetett s a társulat évi bér fejében a kilátásban volt 7.900 frton felül még évi 300 frtot mellékjáradék címén kap. Az első magyar általános biztosító társulat által megszavazott 60.000 forintnyi kölcsön felvételét gátló akadályokat a belügyminisztérium ama nyilatkozata, hogy az utobbi rendkívüli közgyűlés határozata kifogás alá nem esik, teljesen elhárította s a kölcsönt az illető intézet már folyóvá is tette.

Utólag megkötetett az építési ezerzödés Wechselmann Ignác építő vállalkozóval, ki hazafias áldozatkészséggel az építési tökének a folyó jövedelmekből fedezendő részével 6 évig 5 százalékos kamatozás mellett elvár.

A műcsarnokban rendezett kiállításokat tavaly 21.000 ember látogatta, a belépti-dij jövedelme 5759 frt, 20 kr. volt. Ha ehhez hozzászámítjuk az eladott képek után járó százalékat, az egész összeg megfelel ama 6000 frtnak, melyet a választmány a műcsarnok jövedelme gyanánt, a költségvetésbe nagy aggodalommal bevett. A tagok száma a kilépettek levonásával 2 pártfogó, 9 alapító és 40 rendes taggal szaporodott, 1200-ra tehető. A műcsarnokból, illetve a társulat képvágyonából ez év alatt 22046 forint árán történtek vásárlások.

Maga a társulat hazai művészekről 11510 frtnyi vásárlásokat eszközölt, magánosok pedig 4131 frt erejéig vásároltak.

A választmány már előzőleg elfogadván volt elnökének az egyházi művészet emelésére irányított indítványát, az ez iránt kimerítő javaslatot tartalmazó kérvényt a válás- és közoktatásügyi miniszter átvevén, megígérte, hogy ez ügyet melegen felkarolja s hogy e célra az illető előirányzatból lehetőleg 5000 frtot fog fordítani. Wahrmann Mór képviselő és Schlauch Lőrinc püspök a műcsarnokból való képvásárlásra nemes példát adtak s ha még a nemzeti kaszinó közgyűlése a választmány által ugyan e célra indítványozott évi 1000 frtot megszavazza: a muzeum dotációjában foglalt s képvásárlásra fordítandó évi 5000 frtnyi összeggel együtt a képzőművészeti társulat, saját jövedelmén kívül minden évben már most is mintegy 10,000frtnyi összeggel rendelkezik a műcsarnokból elkölzendő képvásárlásra.

A társulat javuló állapotára mutat ama körülmény is hogy jól lehet az év alatt Munkácsy Mihálynak „Ujoncok” című művét 10.000 frankért a muzeum számára megvásárolta, a rendezendő nagy sorsolása 5000 forintot előlegezett és az 1870-ki albumlapokért járó költségeket már előlegesen fedezte, mintegy 9000frtot tett ki. Számos oldalról ama

óhajtás merül fel, hogy a társulat kiadványa faldiszítésre alkalmas nagyobb lapokat is tartalmazzanak. A visszalépő elnök azért részletes tervet terjesztett elő, melyszerint lehetővé lesz, hogy a társulat külön terhelhetése nélkül az országos képtár albuma befejeztessék, sőt a közgyűlés elé terjesztett jelentésekben és körlevelekben tett ígéretekhez képest a képtár megismertetését nyújtó műtörténelmi munka is kiadassék, végül pedig magyar művészeknek kisorosításra alkalmas műveiért évenként jelentékeny díjakat tűzessen ki a társulat, s a tagoknak ily módon minden évben egy hazai mű után készült nagyobb műlappal kedveskedhetik.

* **A király mint festő.** A bécsi graphikai klub rajzkiállításán látható egy nagy ívalaku, hét lapból álló könyvmatu képalbum, melynek címe: „Reise Erinnerungen, 1845.“ Ez albumot „Ferenc József főherceg,“ mai uralkodónk rajzolta és lithographálta sajátkezűleg. Nagyérdekű és művészi szempontból is nem jelentéktelen a füzet. Tartalma genreképek, többnyire vidékes háttérrel. A tárgyakat leginkább a tengerész életből s a pari világából meríté a fejedelmi fiatal művész. Legtöbb kép humoros s valóban meglepő az éleslátás, tehetség, melylyel az ifju főherceg (akkor tizenöt éves) a népelet vig oldalát föl tudta fogni. A kivitel biztos és csupa verve. A címlap vignetteje egy nagyszakálu turistát ábrázol, a mint térképekkel, táskákkal, ernyőkkel fölfegyverkezve, a tengerparton üget szamarán s még egy utósó tekintetet vet hátra. Az első kép: három tengerész a tengerparton; egy vén matróz kedélyesen szipákolva pici pipáját, egy ládán ül, egy ifjabb szivarozva közeledik feléje. A második: jelenet a földézetten; pompás, humorral rajzolt kép: tengeri betegek hekatombákat áldozva Neptun istenségnek; a rémséges kórság kifejezése groteszk sokatmondással ül a betegek a keserű ábrázatain. A harmadik: parti jelenet olasz matrózokkal. A negyedik: kép a csapszék előtt; az osteria ajtaja előtt egy asztalnál két vig cimborá, mellettük pedig egy ép érkező kövér papocska, szamarán ülve, nagy esernyővel, a mint ép a szikár csaplárosné fogadja; e kép egyike a legjobbaknak; kivált a szamaragoló padre igaz humorral rajzolt alak. Az ötödik lap: velencei jelenet; a kikötőben csepürágó szemfényvesztő, a mint egy hosszuszakálu töröknek s egy fickónak produkálja művészetét; két arra menő oldaltelketet vet az alakosra, ki kómikus iparkodással igyekszik publikumát mentől jobban elragadni; a háttér (lagunás vidék) szintén kitünő. Az utósó kép egy humoros hegyi lovaglást ábrázol, a mint egy kengyel nélkül a nyeregben ingó-bingó „sontagsreiter“ gebéjét a vezető, farkánál fogva próbálja igaz utra téríteni; a hegyi kirándulások mizériáját alig lehet sikerültebben ábrázolni. A nagyérdekű albummal együtt ki van állítva az a szedőszekrény is, melyet az ifju Ferenc József főherceg nyomdász műkedvelő korában használt.

* **Király ő felsége** mult kedden egy órahosszat időzött az iparművészeti muzeumban; gróf Zichy Edmund elnök, Metternich Richard herceg és az intézet igazgatója kísérték.

* **Prágában** a helyőrségi tisztai bál hétfőn volt: a táncot a trónörökös nyitotta meg Philipovics Gizela bárónővel egy „Klänge aus Bosnien“ című keringő zenéje mellett, melyet Philipovics tábornok egy másik, tizenegy éves leánykájá szerzett.

* **Albrecht főherceg** kedden a Parkringen kocsizva, fogata hátsó tengelye eltört, de semmi baj nem esett; a főherceg gyalog tért vissza palotájába.

* **Az olasz királyt** Amadeo herceg fogja képviselni a bécsi ezüstlakodalmon.

* **Az angol nagykövet** kijelenté, hogy a február 5-ére, 12-ére, és 19-ére tervezett táncestélyek csak husvét után lesznek megtarthatók, mert az angol udvar a hessendarmstadti nagyhercegné halálát gyászolja.

* **A külügyminiszter** bálja. Mult hétfőn Andrássy Gyula grófnál fényes táncvigalom volt, Kilenc órától tizenegyig robottak a palota kapuja alá a nagyuri fogatok, ragyogó báli ruhákba öltözött hölgyekkel, csillogó egyenruhás urakkal. Az udvar részéről megjelentek: Albrecht és Lajos Viktor főhercegek, továbbá a diplomácia és törzskar képviselői, a főuri körök eliteje (közte bájos hölgyek.) néhány miniszter sat. Kilenctől féltizenegyig cercle volt, mely után megkezdődött a tánc.

* **A francia új kormány** megalakult. Elnöke és külügyminisztere Waddington. A belügyi tárcát Marcère, a pénzügyit Say Leó, az igazságügyit, Leroyer, a közoktatásit Jules Ferry, a válásügyit Bardoux, a földmívelésit Lepère, a közmunkaügyit, Freycinet, a hadügyit, Gresley, a tengerészetit Pothuauax vették át. Algir polgári kormányzójának Krantzot, a világtárlat volt főigazgatóját. emlegetik.

* **Grévy** elnökké választatása megünneplésére az összes francia iskolákban tegnapelőtt nem voltak előadások.

* **A „Times“-nek.** Tirnovából azt a kuriózus hirt sürögönyzik, hogy Bulgária trónjára Gladstone van kiszemelve.

* **A nemzeti színházban** a jövő héten is lesz drámai újdonság: egy Wilkie Collins-féle érdekes regény dramatizálása, mely nálunk is, mint a németországi színpadokon „Magdolna“ néven fordul elő. Fordította Kárfy Titusz. A nemzeti színháznál egy másik, régiebb, jó angol színművet is színre fognak hozni: „A kötnyeles“ címmel; fordította Csiky Gergely.

* **Jókai Mórt** fölkérte a nemzeti színház intendánsa, hogy a királyi pár ezüst lakodalma kor tartandó diszeloadásra írjon egy rövidebb történelmi színművet. A költő szívesen vállalkozott rá.

* **Marosvásárhelyt** a „Kemény Zsigmond társaság“ vasárnap tartá februári ülését b. Apor Károly elnöklete alatt a város tanácstermében. Tárgyai voltak: Barsay László „Örökre“ című költeménye Kemény Zsigmond emlékezetére, Gyárfás József székfoglalója: „Miért és miképen hasznosak a szépismeretek“; Medgyes Lajos történelmi költeménye: „Apor László.“ Mind a három, főleg a két utóbbi, általános tetszésben részesült.

* **Gyászhir.** A hazai közélet egyik kitünő férfija Szatmáry Király Pál meghalt tegnapelőtt a fővárosban. Ő kora fiatalágától fogva közszolgálatnak szentelte tehetségét. A negyvenes években ungi alispán volt. A koronázás után Tornamegye főispánja. Ez állásáról évek előtt lemondott s családjának és a gazdaságnak élt, mert egyszermind kitünő gazda is volt. Mindig melegen érdekelték a közügyek, művelődési törekvések s Borsodban a legtekintélyesebb férfiak közé tartozott. Zsolcai kastélya a vendégszeretet, jótékonyosság és más magyar erőnyek által vált széles körben ismeretessé. Nemesszivü özvegye Platthy Ida urhölgy s egész családja oly egyént gyászolnak benne, a kit nem lehet feledni. Holttestét Borsodba szállíták s ott a jeles nemzetség családi sirboltjába temetik el.

* **Munkácsi „Milton“-ja** vasárnap már ki lezz állítva a műcsarnokban.

* **Szabó Imre** szeptemvir e napokban elesett az utcán, s úgy megsérült, hogy az ágyat kell őriznie.

* **A muzeumnak** báró Simonyi Lajos egy aradmegyében talált barna agyagedényt, a római köztársaság három ezüst érmével, küldött ajándékba.

* **Az első magyar biz. társulatnál** januárban 96,666 frt 53 krnyi új életbiztosítékot kötöttek s 41,100 frtra menő halálesetet jelentének be.

* **Az Eötvös-alap** bizottsága az idén is azzal ünneplé meg b. Eötvös halála napját (febr. 2.,) hogy tizenhét ösztöndíjat (1800 frttal) tüzdött ki néptanítók körében.

* **Böhm Pál.** Münchenben élő festész hazánkfia, ki dacára az őt ért súlyos csapás: nevének elvesztése óta sem pihenteté festői ecsetjét, jelenleg pedig Petőfi, „Helység kalapácsá”-hoz illusztrációkat készít, jövő hó elején Olaszországba utazik.

* **Az árviz Pestmegyében.** Z s á k Hugo folyammérnök tegnap este 7 órakor következő sürgőnyt intézett Pestmegye alispánjához. Kalocsa. Ma Foktű közelében Hamar tanár utolsó jégrobbantási kísérletét megette. A hatás csakugyan az volt, mint az eddigi kísérleteknél. A várt eredmény egyáltalában el nem éretett, s ily módon el nem érhető.

* **Rendkívüli eset.** Somogy megyében Csicsón I n k e y Lajos pusztáján a béreslak kéménye kigyuladván, a cseréppel fedett háztetőn serénykedő béresek alól a létra elcsuszott. Kettő lehömpölygött s kisebb nagyobb sérülést szenvedett, a harmadikat egy 16 éves fiút, ki a kéménynyíláson a vizet öntögette s az utolsóknak gurult, atyja a földön tárt karokkal várta s a 3 öl magasból lezuhanót röptiben elkapta, anélkül, hogy elesett vagy csak megis tántorodott volna. Egyiknek sem történt semmi baja.

* **Az iparmuzeumban** koronkint nyilvános szakszerű felolvasásokat fognak tartani.

* **Magyar hírlap s folyóirat** a múlt évi elején volt: a fővárosban 140, vidéken (71 helyen) 141, külföldön egy sem. Ez év elején van: a fővárosban 160 (ép húszszal több), vidéken 78 helyen 163, (tehát huszonkettővel több) s külföldön s külföldön is egy. A szaporodás tehát nagy. A legelső magyar hírlap: a Káth Mátyás pozsonyi „Magyar Híradó”-ja 1780 január indult meg.

* **A „Figaro”** szerint a nemrég elhunyt Raincin asszony egy magyar urhölgynek hagyta azt az ezüst diszítésű ébenfa guzsalyt és elefántesont orsót, melylyel Marie Antoinette asszony font a fogság idejében.

* **Huszár Adolf** már elküldte a bécsi ércöntödébe a Bem-szobor mintáját.

* **Az ubrezsi kath. templom-oltár** és népiskola építésére a király száz forint segélyt adott magánpénztárából.

* **Lisztnek** a zeneakademiában tíz tanítványa van hét hölgy s három ifjú.

* **A pestmegyei** alispáni hivatalhoz érkezett jelentések szerint: Hamar Leó tanár jégrobbantásai dynamittal eredménytelenek, mert a kis távolra hulló jé ismét visszahull és összeáll.

* **Aradon** a farsang sajátlag még farsang előtt kezdődött, a január 3-diki kaszinói estélylyel, de ez, valamint a korcsolya-egylet jan. 18-diki bálja (a „Fehér kereszt”-ben, nem volt látogatott. A vig farsang csak a kaszinó második estélyén (jan. 31-én) kezdődött. Itt nagy és szép közönség mulatott együtt reggeli négyig s az első négyest ötven pár táncolta. A nők nagyobb része izléses egyszerűség által tűnt ki. Részt vettek: ifj. Andrányi Károlyné, a Basch nővérek Bánhegyesről, Birsy Sarolta Gyuláról, Brüll Irma a fővárosból, Herz Berta, Kádas Vilma, Keller Szeréna, Königsseg

Gizela, Lachnitt Róza, Lázár Zelma, Lustig nővérek, Lukácsy Sarolta, May Terka, Mársics Róza, Nyisztor Beatrix Pankotáról, Perger Irma, Steinitzer Luiza és Malvin, Sternthal Adolfné, N.-Pírlől, Tanfy Mariska, Tiborcza Ida, Valder Gyuláné, Walder Hermin, Vásárhelyi k. a. sat. E hó 8 dikán a kereskedők bálja lesz, 15-kén a honvédegylet álarcsobálja, 18-kán az izraelita nőegylet tómbolával; a jókony nőegylet és a tűzoltók is rendeznek táncvigalmakat, a kaszinó pedig még egy harmaák estélyt.

* **A budai gyermekkert-egylet,** melynek a királyi pár közelébb kétszáz forintot adományozott, vasárnap délelőtt kilenc órakor tartja évi közgyűlését (a budai főutcában fekvő báró Liphay-palotában,) s többi közt határozatot hoztak a budajlakai gyermekkert ügyében is.

* **Hódmezővásárhelytől** a kisdudóvögyelet e hó elsején alaptökéje gyarapítására az intézet helyiségében közvacsorával összekötött táncestélyt rendezett, mely kitűnően sikerült és szépen jövedelmezett. A siker érdeme ez estély létrehozásában az egylet elnöké, id. Solti Károly ügyvédé, a vacsora rendezésében pedig Fodor Lajosné urnóé, az intézet derék vezetőjének kedves nejeé, ki a háziasszony tisztét páratlan szivességgel és odaadással teljesíté, támogattatva a figyelmes és előzékeny rendezők: ifj. Solti Károly, Solti Ferenc és ifj. Atzél Károly által. Ott láttuk városunk előkelőbbjei és kitűnései közül a nevelésügy lelkes barátját Nagy Pált, ki a helybeli gymnáziumban tanuló szegénysorsu ifjak részére csak közelébb ezer forint alapítványt tett; Pokomándy István tiszatársulati igazgatót, Garzó Imre mérnököt, a gymnasium egykori tanárát, Jeney Imrét, a helybeli ügyvédi kar ez örökifju kedélyű nesztórát, a tanári és tanítói kar, a helyévvallásu s a római kath. papság, a városi tisztikar, a sajtó képviselőit, a nevelés és a tanítás ügyének számos lelkes párttollóját. A társasvacsorát több pohárköszöntés fűszerezé az intézet pártfogójára, az egylet derék elnökére, a jelen volt vendégekre, különösen a mindkét nembeli ifjuságra, kik csaknem kivétel nélkül az intézet egykori növendékei voltak s kik Fodor Lajos, a „kedves óvóbácsit” most is, mint régen, szeretetteljesen vették körül. A táncmulatság reggeli öt óráig tartott s kedélyes és fesztelen vigalom volt. Selvem és atlasz, „pompás” méternyi uszály, csillogó gyémánt nem pompázott ugyan, de sugárzott a jó kedv, egyszerű kellem, s a mindennél többet érő ifjuság. Vagy harminc pár táncolt s öröm volt látni, mint serdültek táncra lassankint egymásután a legkomolyabbak hírében álló szürkülni kezdő idős urak is s járták versenyt az ifjakkal, a mi méginkább fokozta ezek tánc kedvét. A táncosnők közt voltak: Gaál Jolán, Hódi Julesa, Kristó Irma, Nagy Liza, Neumann Gizela, Szabó Etelka és Ida nővérek, Szilágyi Ida, Solti Mariska és Gizela, nővérek, Séfalvi, Sophia, kisasszony és sok más. Midőn reggel öt órakor a közönség távozott, az óvodai estélyek jövője biztosítva volt, s azt az ohajt vihette magával mindenki, mit egy ausztriai itt időző vendégünk ki is fejezett: vajha minél gyakrabban volna alkalom ily kedélyes egyszerű s magyar jellegű összejöveteleken részt vehetni. Ugyanez este volt az iparegylet bálja is, mely nem gyűjtött igen nagy közönséget, hanem a kik jelen voltak, kedélyesen mulattak reggeli három óráig; csak az intézet könyvtárnoka komolykodott, kinek a könyvtár gyarapítására e vigalom mit sem jövedelmezett. Vásárhelyen az idén vig farsang van, az eddiginegy táncvigalom kívül, néhány fiatal ur pikniket, a kasino-egylet pedig zártkörű táncvigalmat szándékozik még rendezni.